

Pedagogika przedszkolna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika przedszkolna
Kod przedmiotu	05.1-WP-PPWM-PP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	15	1	Egzamin
Konwersatorium	15	1	15	1	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami z zakresu pedagogiki przedszkolnej (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), podstawowymi pojęciami (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), zasadami, metodami i formami pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym, problematyką procesu adaptowania się dziecka w przedszkolu. Ukazanie znaczenia zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Kształtowanie umiejętności projektowania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, zastosowania przygotowanych projektów w praktyce edukacyjnej, wykonania i prezentacji środków edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania i psychologii rozwojowej.

Zakres tematyczny

Geneza i status pedagogiki przedszkolnej oraz przedmiot, funkcje i zadania. Podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna).

Cele wychowania przedszkolnego, środki dydaktyczne i podstawa programowa.

Zasady i formy pracy pedagogicznej w przedszkolu: charakterystyka klasycznych i współczesnych klasyfikacji zasad stosowanych w pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz form organizacyjnych: a) zajęcia i zabawy swobodne, b) zajęcia dowolne, c) zajęcia z całą grupą, d) zajęcia zespołowe, e) zajęcia indywidualne, f) sytuacje okolicznościowe.

Metody pracy wychowawczej w przedszkolu: 1) klasyczne: a) metody czynne, b) metody oglądowe, c) metody słowne.

Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu: a) pojęcia plan, planowanie, b) rodzaje planów: roczny plan, plany miesięczne, dzienny plan, c) cechy dobrego planu. **Organizacja dnia i pobytu dziecka w przedszkolu. Projektowanie zajęć w grupie przedszkolnej.**

Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka w przedszkolu: a) pojęcie adaptacja, b) poziomy adaptowania się dziecka do warunków przedszkolnych, c) czynniki wyznaczające poziom adaptacji dziecka do przedszkola, d) przejawy prawidłowej i nieprawidłowej adaptacji do przedszkola, e) rola nauczyciela i środowiska rodzinnego w procesie przystosowania się dziecka do przedszkola.

Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym: a) pojęcie samodzielność, b) formy samodzielności u dzieci w wieku przedszkolnym, c) poziomy samodzielności dziecka w życiu codziennym, d) zakresy samodzielności dziecka, e) przejawy niesamodzielności dziecka, f) rola środowiska rodzinnego i przedszkolnego w procesie usamodzielniania się dziecka.

Nauczyciel wychowania przedszkolnego: a) cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola, b) podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola, c) pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola, d) przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi e) warsztat pracy nauczyciela przedszkola, f) kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego. Osobowość nauczycieli przedszkola. **Dokumentacja nauczyciela przedszkolnego.**

Projektowanie kalendarza uroczystości i imprez przedszkolnych.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Konwersatoria – podające (praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym), problemowe (dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne), praktycznego działania (projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, prezentacje multimedialne).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie: A2W1 - terminologię używaną w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jej źródła, miejsce oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także miejsce pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w systemie nauki oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi; A2W2 - procesy związane z wychowaniem i kształceniem dzieci i uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem fazy wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa, w perspektywie interdyscyplinarnej: psychologicznej, pedagogicznej, aksjologicznej i socjologicznej;	• PPiW_W-01 • PPiW_W-02 • PPiW_W-03 • PPiW_W-04 • PPiW_W-05 • PPiW_W-10	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład • Konwersatorium
Student potrafi: A2U5 - wybrać i zastosować właściwy dla danej organizacji pracy przedszkola lub szkoły podstawowej sposób postępowania oraz dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	• PPiW_U-01 • PPiW_U-03 • PPiW_U-04 • PPiW_U-06	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • przygotowanie konspektu zajęć z dziećmi • prezentacja do wybranego zagadnienia	• Wykład • Konwersatorium
Student jest gotów do: A2K2 - podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	• PPiW_K-03 • PPiW_K-04	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia są: aktywna obecność na wykładach i dyskusja studentów

Konwersatoria

Zaliczenie z oceną na podstawie: aktywnej obecności studentów, prezentacji do wybranego zagadnienia oraz konspektu zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym

Ocena końcowa

Ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z konwersatoriów (50%) i wykładów (50%).

Literatura podstawowa

1. Donaldson M., *Myślenie dziecka*, Warszawa 1986.
2. Hurlock E., *Rozwój dziecka*, Warszawa 1985.
3. Jaszczyszyn E., Szada-Borzyszkowska, red., *Edukacja dziecka: mity i fakty*, Białystok 2010.
4. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.
5. Nowak-Łojewska A., Olczak A., Soroka-Fedorczuk A., red., *Edukacja małego dziecka – refleksje, problemy, doświadczenia*, Zielona Góra 2009.
6. Olczak A., *Przedszkole podstawą nowoczesnej szkoły*, [w:] *W poszukiwaniu nowoczesnej szkoły*, red. M. Nyczaj-Drąg, A. Olczak, Kraków 2007.
7. *Podstawa programowa wychowania przedszkolnego*, 2008.
8. Waloszek D., *Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków 2006.
9. Waloszek D., *Funkcje przedszkola wobec dziecka: wychowanie przedszkolne*, Zielona Góra 1992.
10. Waloszek D. (red.), *Edukacja dzieci sześcioletnich w Polsce*, Zielona Góra 2005.

Literatura uzupełniająca

1. Guz S., Zwierzchowska I., *O pomyślny start szkolny dziecka*, Warszawa 2010.
2. Kapica G., *Współczesne konteksty dzieciństwa*, Racibórz 2006.
3. Śliwerski B., *Pedagogika dziecka. Studium pajdocentryzmu*, Gdańsk 2007.
4. Waloszek D., *Wybrane zagadnienia edukacji człowieka w dzieciństwie*, Kraków 2009.

5. Waloszek D., *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna: obszary sporów, poszukiwań wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*, Kraków 2010.
6. Czasopisma: „Wychowanie w Przedszkolu” i „Bliżej Przedszkola”

Uwagi

Pozycje literatury są każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 25-11-2019 20:06)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ